Kanál

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	E 67.1
Készítés ideje:	1580 KÖRÜL (feltehetően)
Készítés helye:	Krakkó (feltehetően)
Jelzés:	nincs
Anyag:	aranyozott ezüst; korall
Technika:	öntött díszítés; vésett díszítés
Méretek:	hosszúság: 22 cm szélesség: 5,2 cm

Valószínűleg Krakkóban, Báthory István lengyel király uralkodása idején, 1576 és 1586 között tevékenykedett az az udvari ötvös, aki – egy-egy korallszár felhasználásával – ezt a valódi kuriózumnak minősülő két evőeszközt elkészítette (a másik evőeszköz, villa E.67.2. ltsz.). Legalábbis erre utalnak bizonyos történeti adatok, amelyek e két darab keletkezésével és korai történetével bizonyára összefüggésbe hozhatók. Az eredeti tulajdonos személyére utal a kanál merítőjén megjelenő vésett címer és felette a WL monogram. Bár a címert – jelenlegi ismereteink alapján – nem tudjuk azonosítani, lehetségesnek tartjuk, hogy a két darab Wilhelm Lucenberger számára készült, aki az 1580 körüli években Báthory István orvosa és udvari alkimistája volt.
A két evőeszközt a 17. század közepén – egészen pontosan 1670-ig – a Nádasdyak sárvári kincstárában őrizték. Az egykori Nádasdy-kincstár máig fennmaradt műtárgyaiéhoz hasonlóan alakult e két darab további sorsa is. Jelenlétük az Esterházyak fraknói kincstárában a 17. század utolsó évtizedétől mutatható ki – az inventáriumok tanúsága szerint.

Irodalom

- Szerk.: Benda Judit: *Közös úton: Budapest és Krakkó a középkorban*. Budapesti Történeti Múzeum, Budapest, 2016. - Nr. 5.H.69.
- Szerk.: Szilágyi András: *Műtárgyak a fraknói Esterházy-kincstárból az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - Nr. V.6. (Szilágyi András)
- Szerk.: Szilágyi András: *Esterházy-kincsek. Öt évszázad műalkotásai a hercegi gyűjteményből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 11. (Szilágyi András)
- Szilágyi András: Beitrag zum Nachleben der Schätze des Ferenc Nádasdy. /1623-1671/. *Ars Decorativa*, 16. (1997). 1997. - 7-8. kép
- Szilágyi András: *Az Esterházy-kincstár*. Helikon Kiadó, Budapest, 1994. - p. 127.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 328. (Szilágyi András)
- Katona Imre: A fraknói kincstár 1725-ös leltára. *Művészettörténeti Értesítő*, 29. (1980). 1980. - Alm. 54-55. Nr. 16.
- Szerk.: Galavics Géza: A fraknói Esterházy-kincstár a történeti források tükrében. *Magyarországi reneszánsz és barokk. Művészettörténeti tanulmányok*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1975. - 56. kép (Héjjné Détári Angéla)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum